

Ricard Pérez Casado *

Una personalitat complexa

Tierno Galván ha estat el millor dels alcaldes que Madrid ha tingut durant anys i anys. Figura política complexa, totes les fonts s'han posat d'acord en un elogi global, sincer.

Enrique Tierno Galván.

D'Enrique Tierno Galván, que acaba de morir, jo destacaria bàsicament tres facetes que, totes juntes, definien una personalitat complexa i rica de matisos: l'intel·lectual, el socialista i l'home que va ocupar l'alcaldia de Madrid durant uns anys gens fàcils.

En tots tres aspectes, la valoració que es desprén és positiva i, molt sovint, exemplar. Con a intel·lectual, cal recordar la seua influència en la difusió de les idees neopositivistes (amb una bona traducció del *Tractatus* de Wittgenstein), i les del marxisme —des d'una òptica humanista i antidogmàtica. Contribuí a remoure les idees dominants amb textos d'assaig d'un rigor esplèndid i d'una elegància formal memorable.

Però cal remarcar un fet que era ben important, perquè Tierno va haver de treballar la major part de la seua vida en unes condicions difícils. Pensar, i pensar com ell pensava, no era fàcil, mentre Franco vivia a El Pardo. Tot i que era un escriptor erudit, no era gens escapista, pensava i escrivia en funció d'unes exigències polítiques —i en última instància ètiques— molt d'acord amb allò que s'anomenava «el compromís de l'intel·lectual». Tierno Galván va ser, tota la seua vida, en efecte, un intel·lectual compromès amb una ideologia democràtica i això li va costar, entre altres coses, l'expulsió de la universitat, per ordre governativa, al març de 1965. Mantenir-se fora de la universitat, sense deixar d'actuar com un mestre, fou potser l'exemple més clar de valor i de les dimensions que Enrique Tierno atorgava a la funció de l'intel·lectual.

Com a socialista, va ser un home controvertit, però

d'una constància admirable. Al capdavant, un símbol d'una de les múltiples formulacions que el socialisme contemporani admet necessàriament entre nosaltres. Ell va lluitar perquè no fossen incompatibles, sinó que poguessen enriquir-se les unes a les altres. En conflicte, de primer, amb l'aparell de l'exterior, en l'època de Rodolfo Llopis; després amb el PSP; finalment com a la figura destacada del PSOE, Tierno va ser sempre un punt

de referència indefugible, tant per als qui estaven d'acord amb ell com per a aquells qui no ho estaven.

I fou també alcalde de Madrid, el millor que aquella complexa ciutat ha tingut en molts anys, segons els comentaris més diversos. Amb aquesta responsabilitat, Tierno va lluitar per un Madrid millor que la capital que va trobar —destruïda pels constructors en l'època del *desarrollismo*, convertida en una població caòtica en què

s'enfrontaven els grans nuclis de ciutat dormitori amb el suburbi i les suntuoses zones centrals, on la vida oficial volia tots els luxes de la riquesa.

Ser alcalde de Madrid, en aquestes circumstàncies, amb crisis polítiques dins del govern municipal i amb els problemes econòmics que l'alcalde d'una ciutat gran coneix, no era senzill. Tierno, intel·lectual i polític, sabé adaptar-se perfectament a les condicions del càrrec i, cosa molt important, va saber connectar amb els desitjos i amb les aspiracions dels madrilenys, que volien trobar-se amb la ciutat, viure-la com a cosa pròpia i no com una enorme estructura angoixosa.

En totes aquestes tres facetes, la dimensió humana del professor Tierno Galván va ser molt alta i d'una enorme dignitat, revestida amb la seua particular manera —pausada i aguda— d'enfrontar-se als problemes, i de resoldre'ls, primer mentalment, amb una agilitat envejable, després en la pràctica.

La coincidència diríem universal a fer l'elogi del professor Tierno, acabat de morir, demostra l'alt valor de la seua figura, que ja és de tots com, al capdavant, volgué ser sempre. □

* Alcalde de València.